

ORDEN AKADEMSKIH PALMI (*Ordre des Palmes Académiques*)

Od 1808. godine do danas Akademske palme postojale su u Francuskoj u dva carstva, tri kraljevstva i četiri republike. To je počasni znak za sve one kojima su znanje i obrazovanje najvažniji izraz ljudskog dostojanstva. Njime se ističu osobe koje su Francuskoj i svijetu dale svoj doprinos u službi obrazovanja.

Ukazom od 17. ožujka 1808. cara Napoleona I. osnovan je sveučilišni Znak Akademskih palmi, namijenjen profesorima Pariškog sveučilišta. U početku je odlikovanje imalo oblik vijenca od dviju grančica, koji se prišivao na sveučilišnu togu. Poput Ordena Legije časti tako su i Akademske palme preživjele pad Napoleona Bonaparta i nastavile se dodjeljivati za kraljeva Louisa XVIII. (1814.-1830.), Charlesa X. (1824.-1830.), Louisea Philippa I. (1830.-1848.) i Druge Republike (1848.-1852.)

Novi oblik dobio je Orden Akademskih palmi ukazom cara Napoleona III. od 7. travnja 1866. Dva stupnja odlikovanja: 1. stupanj - Časnik javne poduke (*Officier de l'Instruction publique*) i 2. stupanj - Časnik akademije (*Officier d'Académie*) izrađuju se otad od pozlaćena srebra (ili zlata) i od srebra te se nose na vrpčama. Usprkos nazivu odlikovanje ima oblik vijenca sastavljenog od maslinove i palmine grančice.

Dana 4. listopada 1955. francuski predsjednik Edgar Faure (1908. - 1988.) donio je ukaz o osnutku Reda Akademskih palmi (*Ordre des Palmes académiques*), kojim je temeljito izmijenio ustrojstvo tog odlikovanja. Uveden je stupanj Komandera kao najviši stupanj Ordena Akademskih palmi i propisani su novi nazivi stupnjeva ordena:

Komander (*Commandeur*), sastoji se od ordenskog znaka na lenticu, nosi se ispod vrata, Časnik (*Officier*), sastoji se od manjeg ordenskog znaka na vrpci s rozetom, nosi se na lijevoj strani grudi, i

Vitez (*Chevalier*), sastoji se od ordenskog znaka na vrpci (bez rozete), nosi se na lijevoj strani grudi.

Orden ima oblik vijenca koji se sastoji od dviju palmineh grančica. Vrpca je i dalje ljubičaste boje.

Predviđeno je i nošenje malih oznaka, koje zamjenjuju originalna odlikovanja. Mala oznaka za Vitezove umanjena je vrpca. Mala oznaka za Časnike umanjena je vrpca s rozetom. Komanderska mala oznaka slična je, ali se nosi s rozetom postavljenom na srebrnu pletenicu. Oblik ordena nije se više mijenjao.

- - -

Ukazom od 17. ožujka 1808. cara Napoleona I. osnovan je sveučilišni počasni Znak Akademskih palmi, namijenjen profesorima Pariškog sveučilišta. ¹ Ukaz je u ime cara potpisao državni tajnik Hugues-Bernard Maret (1763. - 1839.).²

¹ U početku je naziv odlikovanja bio *Les Palmes académiques* («Akademske palme»). Međutim, Francuzi su s vremenom (od gotovo stoljeća i po!) postali svjesni da je naziv tog odlikovanja nerazumljiv drugim narodima te su dodali riječ *Ordre* u njegov naziv. U nas je uvriježen naziv *Orden* (ili Red) *Akademskih palmi* pa ga i mi rabimo.

² Décret impérial du 17 mars 1808 portant organisation de l'Université, Bulletin des lois - Année 1808 - N°

Znak Akademskih palmi nije bilo odlikovanje u pravom smislu riječi. Nošenjem znaka profesori su isticali svoj znanstveni status na Sveučilištu. Naime, već tada su se profesorski položaji, a tako i njihove nove oznake, dijelili u tri stupnja:

1. stupanj - Titulari (*Les Titulaires*), nosili su zlatom izvezen znak,

2. stupanj - Časnici Sveučilišta³ (*Les Officiers de l'Université*), nosili su srebrom izvezen znak,

3. stupanj - Časnici Akademije (*Les Officiers d'Académie*), nosili su svilom izvezen znak u plavoj i bijeloj boji.

Bio je to vijenac sastavljen od izvezenih grančica palme i masline, koji se prišivao na sveučilišnu togu, na lijevu stranu prsa (slika 1.). Doduše u ukazu iz 1808. godine piše "da će se odlikovanje sastojati od dvostruke palme (...)"⁴, ali ta odredba nije doslovno primijenjena.

Visina je toga znaka oko 10 cm. Od utemeljenja 1808. do 1866. godine nosili su se na propisanoj sveučilišnoj odjeći - togi, na lijevoj strani grudi, kao sastavni dio te odjeće.

Slika 1. Znakovi Akademskih palmi iz 1808. godine. S lijeva udesno: Časnik akademije, Časnik sveučilišta, Titular.

Između Titulara (*Les Titulaires*) imenuju se:

1. Veliki meštar (*Le Grand-Maitre*) Sveučilišta,
2. Kancelar (*Le chancelier*) Sveučilišta,
3. Rizničar (*Le trésorier*) Sveučilišta,
4. Doživotni savjetnik (*Les conseillers à vie*) Sveučilišta.

Zvanje Časnika Sveučilišta nosili su redovni savjetnici Sveučilišta, inspektori Sveučilišta, rektori, inspektori akademija, dekani i profesori fakulteta. Veliki meštar Sveučilišta mogao je dodijeliti zvanje sveučilišnog časnika i ravnateljima srednjih

185. Tim carskim ukazom, koji broji 144 članaka, utemeljuje se sustav javnog obrazovanja u Francuskoj i definira opća organizacija Sveučilišta. Osnutak Akademskih palmi određen je člankom 33. Ukaza.

³ Francuska riječ *officier* znači i činovnik, službenik i dužnostnik. U Hrvatskoj je riječ časnik rezervirana za činove u armiji, ratnoj i civilnoj mornarici i zrakoplovstvu, pa riječ *časnik* možda zvuči neprimjereno. Riječi: **činovnik**, **službenik** i **dužnostnik** također nisu sretan prijevod za profesore i nastavnike.

⁴ "Une décoration qui consistera dans une double palme (...)"

škola, cenzorima i profesorima prvih dvaju razreda liceja, koji su se istaknuli talentom i službom.

Zvanje Časnika Akademija nosili su ravnatelji, cenzori i profesori prvih dvaju razreda liceja i ravnatelji visokih škola. Veliki meštar Sveučilišta mogao je dodijeliti zvanje Časnika akademija i ostalim profesorima liceja, kao i profesorima srednjih škola i ravnateljima institucija, ako su zaslužili to priznanje.

Ukazom od 17. ožujka 1808. predviđeno je da će nositelji Akademskih palmi uživati mirovine koje će im dodijeliti Veliki meštar Sveučilišta (*Le Grand-Maître de l'Université*).⁵

Od 9. prosinca 1850., ukazom predsjednika Druge Republike Louis-Napoléona Bonapartea, članstvo u Redu Akademskih palmi nije ovisilo o znanstvenom stupnju. Ukinut je najviši naslov ("Titular"), a naslov „Časnik Sveučilišta“ zamijenjen je naslovom „Časnik javne poduke“ (*Officier de l'Instruction publique*).⁶

U Časnike akademije mogli su biti imenovani nastavnici u osnovnim školama nakon petnaest godina radnog staža, nastavnici u srednjim i visokim školama, kao i službenici uprave i inspekcije nakon pet godina radnog staža. Časnici akademije koji su imali tu titulu najmanje pet godina mogli su biti imenovani Časnicima javne poduke.

Počasna odlikovanja pripadnicima javnog i besplatnog obrazovanja dodjeljivao je ministar javne poduke (= ministar obrazovanja) na prijedlog rektora i savjeta akademskih vijeća.

Odgovoran za provedbu ukaza od 9. prosinca 1850. bio je ministar javne poduke i bogoštovja (*Le ministre de l'instruction publique et des cultes*) Marie-Louis-Pierre Félix Esquirou de Parieu (1815.-1893.), koji je supotpisao ukaz.

Slika 2. Louis de Fontanes (1757.-1821.), prvi Veliki meštar Pariškog sveučilišta.

⁵ *Louis de Fontanes* (1757.-1821.), pisac i pjesnik, bio je prvi Veliki meštar Pariškog sveučilišta (slika 2.). Danas tu funkciju obavlja rektor Sveučilišta. Međutim, prema ovlastima i zadaćama Louis de Fontanes bio je i prvi francuski ministar obrazovanja.

⁶ Décret du 9 décembre 1850 sur les distinctions honorifiques spécialement attribuées aux membres de l'enseignement, Bulletin des lois - Année 1850 - N° 336 - Page 759.

Ukazom od 16. siječnja 1851. dopunjen je prethodni ukaz (od 9. prosinca 1850.). Propisano je da ministar javne poduke dodjeljuje počasna odlikovanja Akademskih palmi direktno članovima akademskih vijeća ili više uprave.⁷ Razumljivo, jer savjet akademskih vijeća ne bi smio predlagati dodjelu odlikovanja svojim članovima.

Ukazom cara Napoleona III. od 24. prosinca 1852.⁸ propisane su službene odore dužnostnika ministarstva javne poduke i bogoštovja. Znak Akademskih palmi izdvojen je od sveučilišne toge i dopušteno je njegovo nošenje na građanskoj odjeći crne boje. Pritom znakovi nisu mijenjani. Obilježje časnika akademije znak je izvezen ljubičastim svilenim koncem i srebrom. Prepoznatljivi znak časnika javne poduke izvezen je ljubičastim svilenim koncem i zlatom (slika 3.).

*Slika 3. Znak Časnika javne poduke, oko 1850.
Izvezen je i nosio se na sveučilišnoj togi.*

Novi oblik dobile su Akademske palme ukazom cara Napoleona III. od 7. travnja 1866., kada su propisana dva stupnja ordena prema ranijim nazivima: 1. stupanj - Časnik javne poduke, i 2. stupanj - Časnik akademije.⁹ Oba stupnja izrađuju se otad od masivna

⁷ Bulletin des lois - Année 1851 - N° 355 - Page 244.

⁸ Code répertoire de la nouvelle législation sur l'Instruction primaire - Tome 1 - Troisième édition - Page 113.

⁹ Décret impérial du 7 avril 1866 qui détermine les insignes des officiers de l'instruction publique et des officiers d'académie, Bulletin des lois - Année 1866 - N° 14 - Page 206.

metala (ranije su znakovi bili izvezeni), a imaju oblik ljubičasto emajliranog vijenca, sastavljenog od palmine i maslinove grančice. Znak Časnika javne poduke pozlaćen je (ili zlatan), a znak Časnika akademije srebrn je. Oba znaka nosila su se na lijevoj strani grudi. Visina znakova bila je oko 5 cm. Znakovi su se u početku nosili na crnoj vrpci, a kasnije na ljubičastoj vrpci. Viši stupanj razlikovao se od nižeg stupnja po tome što je na vrpci bila rozeta (slika 4. i slika 5.).

Člankom 8. ukaza cara Napoleona III. od 27. prosinca 1866.¹⁰ određeno je da nitko ne može biti imenovan Časnikom javne poduke, ako nije bio Časnikom akademije najmanje pet godina. To pravilo nije važno za osobe koje su bile odlikovane stupnjem Časnika Legije časti. Člankom 9. istog ukaza propisano je da se imenovanje Časnika akademije i Časnika javne poduke može obavljati samo triput godišnje: a) 1. siječnja, za dužnostnike u državnoj upravi, u visokim i srednjim nastavničkim zvanjima, b) 15. kolovoza, za dužnostnike u osnovnom obrazovanju, c) u vrijeme skupština znanstvenih društava u Parizu, za članove tih društava i za uspješne pisce i znanstvenike u djelokrugu javne poduke.

Slika 4. Znak Časnika javne poduke (u uporabi od 1866. do 1955. godine).

¹⁰ Décret impérial du 27 décembre 1866 relatif aux titres honorifiques d'officier d'académie et d'officier de l'instruction publique, Bulletin des lois - Année 1867 - N° 1459 - Page 50.

Slika 5. Znak časnika akademije (u uporabi od 1866. do 1955. godine).

Ukazom predsjednika Francuske Republike Julesa Grévyja od 30. lipnja 1880.¹¹ neznatno je izmijenjena prethodna uredba o imenovanju Časnika akademije i Časnika javne poduke (članak 9. ukaza od 27. prosinca 1866.). Stavom 2. umjesto 15. kolovoza određen je 14. srpnja, dan pada Bastilje, francuski nacionalni praznik, kao jedan od datuma za imenovanje Časnika akademije i Časnika javne poduke.

Ukaz francuskog predsjednika Julesa Grévyja od 24. prosinca 1885. detaljno propisuje okolnosti dodjele odlikovanja Časnika akademije i Časnika javne poduke.¹² Ukratko ćemo ih prepričati. Određeno je da ta zvanja i odlikovanja dodjeljuje ministar javne poduke, likovnih umjetnosti i bogoštovja (*ministre de l'instruction publique, des beaux-arts et des cultes*). Godišnje je moguće dodijeliti 1200 odlikovanja Časnicima akademija i 300 odlikovanja Časnicima javne poduke. Barem polovica tih odlikovanja rezervirana je za dužnostnike javne poduke. Te fiksne brojke ne smiju se premašiti ni u kojem slučaju. Počasna odlikovanja dodjeljuju se na prijedlog rektora i nakon mišljenja inspektora, članovima visokoškolskog i srednjoškolskog javnog ili besplatnog obrazovanja, dužnosnicima uprave javne poduke kao i dužnosnicima učiteljskih škola (preparandija). Zatim, dodjeljuju se dužnosnicima književnih i znanstvenih ustanova

¹¹ Décret du 30 juin 1880 concernant les nominations d'Officiers d'Académie et d'Officiers de l'Instruction publique, Bulletin des lois - Année 1880 - N° 539 - Page 1101.

¹² Décret du 24 décembre 1885 relatif aux titres honorifiques d'officier d'académie et d'officier de l'instruction publique, Bulletin des lois - Année 1886 - N° 994 - Page 134.

i posebnih škola koji pripadaju Ministarstvu javne poduke, na prijedlog ravnatelja tih ustanova i tih škola.

Počasna odlikovanja za službu u nastavi likovnih umjetnosti dodjeljivala su se na prijedlog rektora, a na prijedlog ravnatelja akademija likovnih umjetnosti, nakon mišljenja stručnih inspektora. Dužnosnici središnje uprave Ministarstva javne poduke, likovnih umjetnosti i bogoštovja imenovani su na prijedlog šefa kabineta, po preporuci svojih nadređenih.

Počasna odlikovanja, namijenjena učiteljima ili učiteljicama, redovnim ili pomoćnim profesorima, dodjeljivala su se temeljem preporuke rektora. Učitelji i učiteljice sa svjedodžbom mogli su steći Akademske palme nakon dvadeset pet godina službe. Počasna odlikovanja dodjeljivala su se i članovima znanstvenih društava i dopisnicima Ministarstva za povijesne radove, također i književnicima i znanstvenicima, za njihova istaknuta djela ili za zasluge u nastavničkoj djelatnosti. Počasna odlikovanja namijenjena su i osobama zaslužnima u javnoj poduci, bilo njihovim sudjelovanjem u radu kantonalnih delegacija i vijeća ili povjerenstava osnovanih u blizini liceja, visokih učilišta, kolegija, preparandija, ili učinkovitom pomoći koju su pružili razvoju obrazovanja.

Kandidati za Časnika akademije mogli su steći to priznanje nakon najmanje pet godina radnog staža ili vježbanja. Državni službenici iz ministarskih odjela koji nisu dio Ministarstva javne poduke, likovnih umjetnosti i bogoštovja mogli su biti odlikovani samo na prijedlog ili nakon mišljenja nadležnog ministra. Nitko nije mogao biti imenovan Časnikom javne poduke ako nije bio Časnik akademije najmanje pet godina. Od tog načela moglo se odustati samo u korist osoba koje su već odlikovane stupnjem Časnika Legije časti.

Imenovanje Časnika akademije i Časnika javne poduke obavljalo se 1. siječnja i 14. srpnja, a za članove znanstvenih društava i likovnih društava u vrijeme održavanja sastanaka tih društava u Parizu. Popis odlikovanih osoba objavljivao se u Službenom listu Francuske Republike (*Journal officiel de la République Française, JORF* ili *JO*), u skladu s odredbama uredbe od 17. ožujka 1808.

Ministar javne poduke, likovnih umjetnosti i bogoštovja René Goblet (1828.-1905.) bio je odgovoran za provedbu tog ukaza.

Odlukom ministra javne poduke i likovnih umjetnosti¹³ Léona Bourgeoisa (1851.-1925.) od 16. siječnja 1892. osnovan je savjetodavni odbor za sveučilišna priznanja.¹⁴ Taj odbor sastavljen je od:

- ministra javne poduke i likovnih umjetnosti (predsjednik odbora),
- vicerektora Pariške akademije (dopredsjednik odbora),
- dva senatora,
- dva zastupnika,
- člana Višeg vijeća javne poduke,

¹³ Ministarstvo javne poduke, likovnih umjetnosti i bogoštovja sad nosi naziv "Ministarstvo javne poduke i likovnih umjetnosti" (bez bogoštovja).

¹⁴ Arrêté du 16 janvier 1892 instituant au ministère de l'instruction publique et des beaux-arts un comité consultatif des distinctions universitaires, J.O.R.F. du 17 janvier 1892 - Page 332.

- člana Višeg vijeća likovnih umjetnosti,
- glavnog inspektora javne poduke.

Savjetodavni odbor za sveučilišna priznanja imenovao se ministarskom uredbom i mogao se obnoviti svake godine. Odbor je svakog semestra utvrđivao kvotu odlikovanja.

Dana 4. kolovoza 1898. ministar javne poduke i likovnih umjetnosti Léon Bourgeois podnio je izvješće o sveučilišnim odlikovanjima predsjedniku Francuske Republike.¹⁵ Pismo je poduže pa ćemo ga ukratko prepričati. U izvještaju ministar opaža da je ukazom od 24. prosinca 1885., kojim se regulira raspodjela sveučilišnih odlikovanja, postavljen godišnji broj tih odlikovanja na 300 Akademskih palmi za Časnike javne poduke i 1.200 Akademskih palmi za Časnike akademije, od kojih je polovica rezervirana za nastavno osoblje. Ti su podaci ubrzo premašeni, a do 1888. godine bilo je 551 Časnika javne poduke i 1.765 Časnika akademije. Porast je gotovo neprekidan i 1897. godine stiglo se do 1.048 Časnika javne poduke i 1.918 Časnika akademije. Ministar kaže: “Ovim podacima koji sami za sebe dovoljno pokazuju da nismo bili oprezni i da bi uskoro moglo doći do diskreditacije priznanja čiji je prestiž važno zadržati. Stoga se treba vratiti pomnom proučavanju uvjeta propisanih uredbom iz 1885. godine, mijenjajući ih u nekoliko točaka.”

Ministar Léon Bourgeois ponudio je jednostavno rješenje problema. Ako poveća brojčana ograničenja (*numerus clausus*) za nositelje Akademskih palmi nema bojazni od prigovora da se priznanje diskreditiralo. S druge strane, kandidatima za Akademске palme uvjet za dodjelu odlikovanja treba pooštriti. Također, broj promocija treba ograničiti.

Na koncu, ministar Léon Bourgeois napisao je: “Ako odobravate nacrt ukaza koji imam čast da Vam dostavim, molim Vas gospodine predsjedniče, budite tako dobri pa ga potpišite (...).”

Na tu zamolbu francuski predsjednik Félix Faure (1841. - 1899.) promptno je odgovorio ukazom koji nosi datum 4. kolovoza 1898, dakle poslan je istoga dana kad je dobio izvješće ministra Léona Bourgeoisa. Predsjednik Félix Faure potvrdio je prijedloge svog ministra i odredio:

- iz redova dužnosnika javne poduke godišnje će se nagrađivati najviše 800 Časnika akademije i 300 Časnika javne poduke;

- iz redova dužnosnika javnih obrazovnih ustanova koji pripadaju drugim ministarstvima godišnje će se nagrađivati najviše 75 Časnika akademije i 25 Časnika javne poduke;

- iz redova osoba izvan Sveučilišta godišnje će se nagrađivati 1200 Časnika akademije i 300 Časnika javne poduke.

- te se brojke ni u kojem slučaju ne smiju premašiti.

- kandidati mogu biti promaknuti u Časnike akademije tek nakon deset godina službe ili vježbanja.

- imenovanja Časnika akademije i Časnika javne poduke održavat će se: 1. siječnja, za osobe izvan djelatnosti javnog obrazovanja, 14. srpnja, za dužnosnike javnog

¹⁵ Décret du 4 août 1898 relatif aux décorations universitaires, J.O.R.F. du 6 août 1898 - Page 4875.

obrazovanja; za članove pokrajinskih znanstvenih društava te za članove društava likovnih umjetnosti u vrijeme skupova tih društava

- osim na spomenute datume, ne može se dodijeliti ni jedno priznanje, osim u službenim ceremonijama kojima predsjednik Republike, jedan od predsjednika dvaju domova Parlamenta, ministar ili državni podsekretar osobno.

- priznanja dodijeljena na službenim ceremonijama uzimaju se iz odgovarajućih kvota dodijeljenih članovima javnog obrazovanja i osobama izvan njega.

- za provedbu tog ukaza zadužen je ministar javne poduke i likovnih umjetnosti (Léon Bourgeois).¹⁶

Ukazom predsjednika Francuske Republike Emilea Loubeta (1838.-1929.) od 27. prosinca 1900. određena je posebna kvota počasnih priznanja za državne učitelje i učiteljice.¹⁷ Prema tom ukazu 14. srpnja svake godine učiteljima i učiteljicama, koji su s najvećom revnošću i uspješno sudjelovali u tečajevima odraslih i u dodatnim aktivnostima škole, dodjeljivat će se 80 odlikovanja Časnika akademije i 30 odlikovanja Časnika javne poduke. Ta su priznanja mogli dobiti samo nastavnici koji su već bili nagrađeni barem učiteljskom brončanom medaljom i brončanom medaljom za suradnju u dodatnim aktivnostima škole.

Ukaz je supotpisao ministar javne poduke i likovnih umjetnosti Georges Leygues (1857.-1933.).

Istoga dana (27. prosinca 1900.) predsjednik Emile Loubet donio je ukaz kojim se odobrava dodjeljivanje počasnih priznanja Časnika akademije i Časnika javne poduke državnim dužnosnicima i članovima javnog osnovnog obrazovanja koji su kao izlagači sudjelovali na Univerzalnoj izložbi u Parizu 1900. godine.¹⁸

Ukazom predsjednika Emilea Loubeta od 6. veljače 1903. odlučeno je da se Akademske palme dodjeljuju državnim učiteljima, u povodu godišnjeg kongresa znanstvenih društava.¹⁹ Deset učitelja koji su vrlo revno i uspješno sudjelovali u radu povjerenstva za povijesni i znanstveni rad, promaknut će se u Časnike akademije. Ukaz je supotpisao ministar javne poduke i likovnih umjetnosti Joseph Chaumié (1849.-1919.).

Ukazom od 4. kolovoza 1903. predsjednika Emilea Loubeta²⁰ određeno je da se godišnje, tijekom državnih svečanosti, može dodijeliti sto odlikovanja Časnika akademije učiteljima koji su zapaženi u pedagoškim publikacijama ili u aktivnom i stalnom djelovanju za školu, izvan njihovih zaduženja, u dobrotvornom radu. I ovdje

¹⁶ Ukaz je objavljen u Službenom listu (J.O.R.F.) od 6. kolovoza 1898. Vidi prethodnu bilješku.

¹⁷ Décret du 27 décembre 1900 réservant un contingent spécial de distinctions honorifiques aux instituteurs et aux institutrices publics pour leur collaboration aux œuvres complémentaires de l'école, J.O.R.F. du 29 décembre 1900 - Page 8548.

¹⁸ Décret du 27 décembre 1900 autorisant l'attribution de distinctions honorifiques aux fonctionnaires et aux membres de l'enseignement primaire public qui ont pris part, comme exposants dans la classe I, à l'Exposition universelle de 1900, J.O.R.F. du 29 décembre 1900 - Page 8548.

¹⁹ Décret du 6 février 1903 accordant des récompenses honorifiques aux instituteurs publics, à l'occasion de la réunion annuelle des sociétés savantes, J.O.R.F. du 10 février 1903 - Page 796.

²⁰ Décret du 4 août 1903 réservant un contingent spécial de distinctions honorifiques aux instituteurs et institutrices publics, J.O.R.F. du 11 août 1903 - Page 5162.

je propisano da mogu biti odlikovani samo oni nastavnici koji imaju barem brončanu medalju za učitelje.

Ukazom od 8. listopada 1906. određeni su uvjeti pod kojima se učiteljima mogu dodjeljivati nagrade izvan uobičajene promocije 14. srpnja.²¹ Pritom se ponavljaju odredbe ukaza otkrije pa ih nećemo ponavljati. Novost je u izmijenjenoj tituli novog ministra Aristidea Brianda (1862.-1932.) koji je u ime predsjednika Francuske Republike potpisao ukaz. On je (opet) bio ministar javne poduke, likovnih umjetnosti i bogoštovja.

Ukazom od 26. siječnja 1909.²² broj učitelja i učiteljica koji mogu biti odlikovani Akademskim palmama povećan je na 120 Časnika akademije i 40 Časnika javne poduke. Ukaz je potpisao ministar javne poduke i likovnih umjetnosti (ne i bogoštovja!) Gaston Doumergue (1863.-1937.).

Dana 25. ožujka 1921. ministar javne poduke i likovnih umjetnosti Léon Bérard (1876.-1960.) uputio je izvješće francuskom predsjedniku Alexandreu Millerandu (1859. - 1943.).²³ U izvješću navodi da je od 1914. do 1920. godine obustavljena dodjela Akademskih palmi. Usprkos tome i zakonskim ograničenjima godišnjih dodjela tih odlikovanja (ukazima od 24. prosinca 1885. i 4. kolovoza 1898.) broj odlikovanih osoba u razdoblju do 1914. godine nepropisno je uvećan. Ministar se založio da Akademskim palmama vrati njihov istinski karakter i dostojanstvo te da treba strogo ograničiti dodjelu tog priznanja nastavnom osoblju.

Na ministarstvo izvješće francuski predsjednik Alexandre Millerand odgovorio je istoga dana opširnim ukazom koji se sastoji od deset članaka. Navest ćemo samo bitne odredbe tog ukaza:

- odlikovanja su mogle dobiti samo osobe svrstane u ovih deset kategorija:
- nastavno, znanstveno, administrativno i nadzorno osoblje pri Ministarstvu javne poduke i likovnih umjetnosti, kao i državni podtajnik za tehničko obrazovanje i članovi stalnih povjereništava navedenog ministarstva;
- osoblje u drugim državnim školama, školama i institutima koji su pripojeni državnim ustanovama ili ih subvencionira država;
- članovi i dopisnici odbora za znanstvena i povijesna djela;
- članovi (ne i dužnosnici) nastavnčkih zborova, sveučilišnih vijeća, vijeća za usavršavanje ili uprave sveučilišnih ili fakultetskih instituta, znanstvenih ili tehničkih obrazovnih ustanova;
- kantonalni delegati;
- pomoćno osoblje viših i srednjih škola, članovi upravnih vijeća i ureda društva bivših učenika javnih visokih, srednjih i osnovnih škola, članovi upravnih vijeća i

²¹ Décret du 8 octobre 1906 fixant les conditions dans lesquelles les palmes d'officier d'académie pourront être conférées aux instituteurs et aux institutrices, en dehors de la promotion ordinaire du 14 juillet, J.O.R.F. du 9 octobre 1906 - Page 6822.

²² Décret du 26 janvier 1909 modifiant le décret du 27 décembre 1900 réservant un contingent spécial de distinctions honorifiques aux instituteurs et institutrices publics pour leur collaboration aux œuvres complémentaires de l'école, J.O.R.F. du 9 février 1909 - Page 1375.

²³ Décret du 25 mars 1921 relatif aux décorations universitaires, J.O.R.F. du 26 mars 1921 - Page 3735.

kantonalih odjeljenja djece palih boraca, članovi upravnih vijeća i uredi društava bivših učenika tehničkih škola;

- osobe koje su dale svoj doprinos učinkovitoj nastavi te pridonijele unapređenju dopunske školske nastave i unapređenju tehničke obuke;

- osobe koje su svojim djelima ili podučavanjem pridonijele razvoju umjetnosti, književnosti i znanosti te unapređenju vojne pripravnosti i tjelesnog odgoja;

- članovi privatnog obrazovanja;

- stranci i Francuzi koji žive u inozemstvu te aktivno pridonose intelektualnoj, znanstvenoj i umjetničkoj ekspanziji Francuske u svijetu.

- propisano je da se palme Časnika akademije i Časnika javne poduke mogu dodijeliti samo na prijedlog nadležnih tijela.

- Palme Časnika akademije mogle su se dodijeliti samo onim osobama koje su navršile trideset pet godina, pod uvjetom da su imale najmanje petnaest godina radnog staža. Stranci i Francuzi koji su boravili u inozemstvu morali su navršiti trideset pet godina i imati deset godina radnog staža.

- nitko ne može biti imenovan Časnikom javne poduke ako nije bio Časnik akademije najmanje pet godina.

- osobe "nedostojne" titule Časnika javne poduke ili Časnika akademije mogle su biti opozvane odlukom ministra za javnu poduku i likovne umjetnosti, na prijedlog nadležnog povjerenstva.

- imenovanje se obavljalo 14. srpnja ili 1. siječnja, prema tome kojoj su kategoriji pripadale odlikovane osobe. Prijedlozi za imenovanja morali su se poslati preko nadležnih tijela najmanje mjesec dana prije datuma određenog za promociju.

Dana 13. lipnja 1921. ministar javne poduke i likovnih umjetnosti Léon Bérard uputio je francuskom predsjedniku Alexandreu Millerandu novo izvješće.²⁴ U njemu je ministar vrlo uvijeno izrazio nezadovoljstvo nekim odlukama ukaza od 25. ožujka 1921. On je smatrao da ukaz na pomalo restriktivan način ograničava povjerenstva koja su ispitivala prijedloge za odlikovanja.

Francuski predsjednik je istoga dana (13. lipnja 1921.) odgovorio ukazom kojim je dopunio raniji ukaz, ali riječ je o pravničkim objašnjenjima te ih nećemo spominjati.

Dana 4. veljače 1922. ministar javne poduke i likovnih umjetnosti Léon Bérard uputio je francuskom predsjedniku Alexandreu Millerandu novo izvješće.²⁵ Ministar je opet zatražio neke izmjene i dopune ukaza o Akademskim palmama, a tiču se nadležnosti povjerenstava za dodjelu odlikovanja i o postupku provedbe prijedloga za odlikovanja.

Sitne izmjene i dopune ukaza o odlikovanju Akademskim palmama uvedene su ukazima od 16. siječnja 1924. predsjednika Milleranda i ministra Bérarda.²⁶

²⁴ Décret du 13 juin 1921 modifiant le règlement du 25 mars 1921 relatif à l'attribution des palmes académiques, J.O.R.F. du 19 juin 1921 - Page 7005.

²⁵ Décret du 4 février 1922 modifiant le décret du 25 mars 1921, relatif à l'attribution des palmes académiques, J.O.R.F. du 9 février 1922 - Page 1588.

²⁶ Décret du 16 janvier 1924 modifiant le décret du 25 mars 1921 relatif aux décorations universitaires, J.O.R.F. du 20 janvier 1924 - Page 669.

Dana 11. rujna 1924. novi ministar javne poduke i likovnih umjetnosti François-Albert (1877.-1933.) poslao je izvješće novom francuskom predsjedniku Gastonu Doumergueu (1863.-1937.).²⁷

Ministrovo izvješće prepričat ćemo da bude razumljivije. U izvješću ministar podsjeća da su ukazom od 25. ožujka 1921. i utvrđivanjem uvjeta za dodjelu Akademskih palmi podijeljene različite kategorije kandidata u dvije glavne godišnje promocije: jedne 14. srpnja i druge 1. siječnja. Prva kategorija rezervirana je za pripadnike javnog obrazovanja i općenito za sve osobe koje su služile u javnom obrazovanju. Druga kategorija trebala bi uključivati samo kandidate koji su pridonijeli unapređenju umjetnosti, književnosti i znanosti, vojne pripreme i tjelesnog odgoja, te zaposlenike u privatnom obrazovanju. No umjesto da se tom potrebnom podjelom dobiju dvije kategorije približno jednake važnosti, praksa je od 1921. pokazala da broj odlikovanih na srpnjskoj promociji znatno premašuje broj odlikovanih na siječanjskoj promociji. Naime, promocija u siječnju uključuje oko 2.000 do 2.500 osoba, a ona iz srpnja ponekad sadrži više od 6.000. osoba. Očito je da je bio prevelik broj kandidata koje je posebno povjerenstvo izabralo za očitovanje u srpnju. S druge strane, prijedlozi nadležnih tijela ne mogu stići u ministarstvo prije kraja svibnja. Stoga je mjesec i pol dana potrebno da komisija i službe središnje uprave ispitaju i razvrstaju oko 10.000 predloženih spisa kako bi poduzeli sve radnje potrebne za odabir 6.000 kandidata. Ali te uvjete još je više otežavalo blagdansko razdoblje i teško da bi se promocija uspjela održati mjesec dana kasnije, oko 15. kolovoza. Čini se da je jedini način da se popravi to stanje bilo izmijeniti odredbe članka 6. uredbi iz 1921. koje se odnose na razvrstavanje različitih kategorija kandidata. Promocija u srpnju mogla bi biti rezervirana isključivo za administrativno, znanstveno i nastavno osoblje odjela javne poduke i za škole pri drugim ministarstvima. Sve ostale kategorije (osoblje koje služi u javnom obrazovanju ili unutar njega) bile bi predstavljene samo tijekom promocije u siječnju. Tako bi se dobile dvije jednake promocije: siječanjaska bi se značajno povećala, a srpanjska bi se rasteretila za 2.500 do 3.000 prijedloga.

Francuski predsjednik Gaston Doumergue odgovorio je na ministarstvo izvješće ukazom od 13. rujna 1924. U njemu piše ovo (u prijevodu):

“Članak 1. — članak 6. ukaza od 25. ožujka 1921., stav prvi, mijenja se na sljedeći način: “Imenovanje Časnika akademije i Časnika javne poduke održat će se 14. srpnja za osobe koji su naznačene paragrafom 1., člankom 1., a (imenovanje) 1. siječnja (održat će se) za one spomenute u paragrafima 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. istog članka.”²⁸

Vrlo štur birokratski rječnik, a da nismo vidjeli ministarstvo pismo, teškom bismo mukom odgonetnuli što je to odobrio francuski predsjednik. Naime, predsjednik je odobrio ministarstvo prijedlog i tako rasteretio srpanjsku promociju Akademskih palmi.

Dana 21. lipnja 1928. ministar javne poduke i likovnih umjetnosti Edouard Herriot (1872.-1957.) uputio je podulje izvješće francuskom predsjedniku Gastonu

²⁷ Décret du 13 septembre 1924 modifiant la répartition entre les promotions de juillet et de janvier des diverses catégories de candidats aux palmes académiques, J.O.R.F. du 12 octobre 1924 - Page 9219.

²⁸ Décret du 13 septembre 1924 modifiant la répartition entre les promotions de juillet et de janvier des diverses catégories de candidats aux palmes académiques, J.O.R.F. du 12 octobre 1924 - Page 9219.

Doumergueu.²⁹ Na to izvješće predsjednik je odgovorio ukazom dva dana kasnije (23. lipnja 1928.).

Ukaz u prijevodu glasi:

“Čl. 1. - Svi prijedlozi, bez obzira na njihovu prirodu, osim onih koja se tiču dužnosnika javnog obrazovanja, aktivnih vojnih časnika i kandidata - stranaca, centralizirani su u rukama prefekta.

Prefekti prosljeđuju izravno u ured ministra javne poduke prijedloge koji su popraćeni propisanom dokumentacijom predviđenom uredbom od 25. ožujka 1921. (zahtjev na žigosanom papiru, otprema izvoda iz matične knjige rođenih i izvadak iz sudske evidencije).

Ti se prijedlozi mogu uzeti u obzir samo ako ih odobre akademske vlasti, ako je riječ o službama provedenim u javnom obrazovanju, postškolskom radu ili tjelesnom odgoju, ili ako ih odobre vojne vlasti, ako je riječ o službama provedenim u unapređenju vojne pripreme, također od strane dužnosnika i djelatnika ratnog odjela, koji su članovi društava odobrenih od ovoga odjela.

Čl. 2. - Ukidaju se: članak 2. stavci 3., 4., 5., 6., 7. i 9., članak 3. prvi stavak, članak 6. stavak 1. ukaza od 25. ožujka 1921., članak 2. ukaza od 13. lipnja 1921. i sve prethodne odredbe protivne ovoj uredbi.

Čl. 3. - Ova uredba stupa na snagu 1. srpnja 1928.

Sastavljeno u Parizu, 23. lipnja 1928.

Gaston Doumergue, predsjednik Republike.

Ministar za javnu poduku i likovne umjetnosti Edouard Herriot.”

Slika 6. Komander Ordena Akademskih palmi (1955. -).

²⁹ Décret du 23 juin 1928 relatif à l'attribution des distinctions universitaires, J.O.R.F. du 24 juin 1928 - Page 7010.

Dana 4. listopada 1955. francuski premijer Edgar Faure (1908. - 1988.)³⁰ donio je ukaz o osnutku Reda Akademskih palmi (*Ordre des Palmes académiques*)³¹, kojim je temeljito izmijenio ustrojstvo tog odlikovanja. Pritom primjećujemo da je izmijenjen i raniji službeni naziv Ministarstva javne poduke i lijepih umjetnosti (*Ministère de l'instruction publique et des beaux-arts*) u Ministarstvo nacionalnog obrazovanja (*Ministère de l'éducation nationale*). Na čelu tog ministarstva bio je Jean Berthoin (1895.-1979.), idejni začetnik reforme odlikovanja i supotpisnik ukaza.³² Uveden je stupanj Komandera kao najviši stupanj Ordена Akademskih palmi i propisani su novi nazivi stupnjeva ordena:

Komander (*Commandeur*), sastoji se od ordenskog znaka na lentici, nosi se ispod vrata (slika 6.),

Časnik (*Officier*), sastoji se od manjeg ordenskog znaka na vrpici s rozetom, nosi se na lijevoj strani grudi (slika 7.) i

Vitez (*Chevalier*), sastoji se od ordenskog znaka na vrpici (bez rozete), nosi se na lijevoj strani grudi (slika 8.).

Slika 7. Časnik Ordена Akademskih palmi (1955. -).

³⁰ U to vrijeme premijer Francuske Republike nosi naslov "predsjednik ministarskog vijeća" (*président du conseil des ministres*). Orden akademskih palmi nije više bio u nadležnosti predsjednika nego premijera Francuske Republike.

³¹ Vidi bilješku br. 1.

³² Décret n° 55-1323 du 4 octobre 1955 portant institution d'un Ordre des Palmes académiques, J.O.R.F. du 7 octobre 1955 - Page 9873.

Slika 8. Vitez Ordena Akademskih palmi (1955. -).

Člankom 12. Ukaza propisano je da se ordenski znak izrađuje u obliku dviju palminih grančica.³³ Širina vrpce za sva tri stupnja bila je jednaka i iznosila je 32 mm. Znakovi Viteza i Časnika bili su jednake veličine, promjera 35 mm. Znak Viteza izrađen je od srebra, a znak Časnika je pozlaćen. Časnici nose znak na vrpci s rozetom promjera 22 mm. Komanderski znak veći je (60 mm), pozlaćen je i nosi se na lenticu. Između palmi i lentice nalazi se suspender u obliku vijenca od palmina lišća.

Predviđeno je nošenje malih oznaka, koje zamjenjuju originalna odlikovanja. Mala oznaka za Vitezove je umanjena vrpca (slika 9.). Mala oznaka za Časnike umanjena je vrpca s rozetom (slika 10.). Komanderska mala oznaka slična je, ali se nosi s rozetom postavljenom na srebrnu pletenicu (slika 11.). Uz ove male oznake nose se i umanjenice (minijature) ordena originalne veličine. Te su umanjenice veličine 20 x 10 mm, a nose se na vrpci širokoj 10 mm (slika 12.).

Oblik ordena nije se više mijenjao.

Na suvremenim ordenskim znakovima palmine grančice nisu simetrične: na lijevoj strani grančica ima 12 listova, a na desnoj strani 11 listova, ukupno 23 lista.

Određeno je da Redom Akademskih palmi upravlja vijeće Reda, čiji su članovi Komanderi Reda. Vijeće Reda osniva se uz ministra za nacionalno obrazovanje, a sastoji se od:

- ministra nacionalnog obrazovanja ili njegova predstavnika;
- jednog člana vijeća Reda Legije časti kojeg je imenovao ministar za nacionalno obrazovanje na prijedlog Velikog kancelara Legije časti;

³³ Ranija praksa izrade znaka od maslinove i palmine grančice bila je nelogična, s obzirom na naziv odlikovanja.

- više načelnika odjela Ministarstva nacionalnog obrazovanja.

*Slike 9., 10. i 11. Male oznake: Viteza, Časnika i Komandera (slijeva udesno).
Modeli u uporabi od 1955. godine.*

Vijeće Reda ima svoje tajništvo koje osigurava načelnik ureda kabineta ministra za nacionalno obrazovanje. Vijeće daje svoje mišljenje o imenovanjima i promocijama u Redu. Ono osigurava da se poštuju statuti i pravila Reda. Raspravlja o ministrovim prijedlozima o izmjenama i dopunama statuta i pravila Reda.

Slika 12. Umanjenica Časnika Ordena Akademskih palmi (1955. -).

Predviđeno je da se osobama koje su se pokazale nedostojnima Ordena akademskih palmi može ukazom izreći privremena suspenzija ili trajno oduzimanje odlikovanja, uz pristanak vijeća Reda.

Nositelji ranijih odlikovanja Akademskih palmi - Časnici akademije - automatski su primljeni u stupanj Vitezova, a Časnici javne poduke primljeni su u stupanj Časnika.

U odluci od 3. ožujka 1956. ministra nacionalnog obrazovanja, mladeži i sportova (*Le ministre de l'éducation nationale, de la jeunesse et des sports*)³⁴, prikazane su tablice sa statističkim prikazom odlikovanih osoba:

Promocija 14. srpnja

	Komanderi	Časnici	Vitezovi
Akademije	80	750	1500
Odjeli ministarstva	20	150	500

Promocija 1. siječnja

	Komanderi	Časnici	Vitezovi
Akademije	80	750	1500
Odjeli ministarstva	20	150	500

Odluku je umjesto ministra potpisao ravnatelj kabineta Louis Cros (1908.-2000.). U odluci su spomenute i odredbe o uvjetima za stjecanje Ordena Akademskih palmi. Tako kandidati za stupanj Viteza moraju imati barem 35 godina i radni staž od najmanje petnaest godina na sveučilištu, u nastavi ili u području likovnih umjetnosti. Učitelji i učiteljice u privatnim školama koji nemaju takve kvalifikacije moraju imati najmanje 25 godina radnog staža. Članovi nastavnog osoblja centara za učenje i javnih stručnih tečajeva moraju dokazati da imaju medalju od pozlaćena srebra (*la médaille de vermeil*) utemeljenu odlukom od 14. lipnja 1921. Kandidati nominirani za zasluge u području tjelesnog odgoja i sportova moraju imati srebrnu medalju za tjelesni odgoj i sportove i zlatnu medalju kojima su bili predloženi za stupanj Časnika javne poduke. Članovi glazbenih i zbornskih društava moraju dokazati posjedovanje počasne medalje glazbenih i zbornskih društava koju dodjeljuje ministar za nacionalno obrazovanje.

Kao što vidimo, bilo je to vrlo zamršeno i birokratizirano.

René Billères (1910.-2004.), državni ministar zadužen za nacionalno obrazovanje, mladež i sportove, donio je odluku 30. studenoga 1956. kojom je propisano da državni ministar zadužen za nacionalno obrazovanje, mladež i sportove predsjedava vijećem Reda Akademskih palmi.³⁵ U njegovoj odsutnosti vijećem predsjedava član vijeća koji se jednom godišnje izabire apsolutnom većinom. Ako ta apsolutna većina nije postignuta u prva dva glasačka kruga, predsjednik vijeća bira se u trećem krugu relativnom većinom glasova. Odluke vijeća donose se apsolutnom većinom. Međutim, u slučaju izjednačenosti, presudno je glasovanje predsjednika. Vijeće se u načelu sastaje jednom mjesečno.

Godišnja kvota osoba odlikovanih Ordenom Akademskih palmi mijenjala se iz godine u godinu. Ukazom francuskog premijera Michela Debréa (1912. - 1996.) od 10.

³⁴ Arrêté du 3 mars 1956, Application des dispositions du décret n° 55-1323 du 4 octobre 1955 portant institution d'un Ordre des Palmes académiques, J.O.R.F. du 18 mars 1956 - Page 2931.

³⁵ Arrête du 30 novembre 1956, Statuts du conseil de l'Ordre des Palmes académiques, J.O.R.F. du 14 décembre 1956 - Page 12002.

lipnja 1961. propisano je da se iznimno dodijeljena odlikovanja svedu na 45 Komandera, 180 Časnika i 450 Vitezova.³⁶

Ukaz je potpisao ministar nacionalnog obrazovanja Lucien Paye (1907. - 1972.), koji je vjerojatno zaključio da se ordeni olako dodjeljuju.

Isti su dužnosnici 28. kolovoza 1961. donijeli ukaz kojim dopuštaju mogućnost stjecanja stupnja Komandera Akademskih palmi kandidatu koji ima najmanje 45 godina.³⁷

Ukazom od 9. veljače 1962. premijera Michela Debréa i ministra Luciena Payea nastavljeno je smanjivanje godišnje kvote iznimno dodijeljenih Ordena Akademskih palmi.³⁸ Kvota je od tada 40 Komandera, 160 Časnika i 400 Vitezova.

Ukazom od 13. travnja 1962. premijera Michela Debréa i ministra nacionalnog obrazovanja Luciena Payea navedeno je da se Orden Akademskih palmi dodjeljuje u čast zasluga osoba pod nadležnošću Ministarstva nacionalnog obrazovanja. Također se mogu odlikovati ljudi izvan Sveučilišta koji obavljaju važnu službu u sklopu aktivnosti nacionalnog obrazovanja, te ugledne ličnosti koje daju izniman doprinos obogaćivanju kulturne baštine.³⁹

U odluci donijetoj istoga dana (13. travnja 1962.) propisan je postupak u slučaju disciplinskih sankcija prema članovima Reda Akademskih palmi.⁴⁰

Godine 1962. osnovana je Udruga članova Reda Akademskih palmi (*L'Association des Membres de l'Ordre des Palmes Académiques*, kratica: *AMOPA*), pod pokroviteljstvom predsjednika Francuske Republike.

Orden Akademskih palmi dodjeljuje se francuskim i stranim državljanima kao priznanje za vrijednu službu na sveučilištu, u školskoj nastavi i na polju likovnih umjetnosti. Orden ne mogu dobiti osobe mlađe od 35 godina života.

Do 2002. godine bilo je propisano da Orden Akademskih palmi mogu dobiti samo one osobe koje su provele 15 godina u službi obrazovanja; 2002. godine taj rok skraćen je na 10 godina.⁴¹

Napredovanje u viši stupanj vremenski je ograničeno: časnički stupanj može se dobiti tek pet godina nakon stjecanja viteškog stupnja. Komanderski stupanj može

³⁶ Décret n° 61-609 du 10 juin 1961 portant modification de l'article 6 du décret n° 55-1323 du 4 octobre 1955 portant institution de l'Ordre des Palmes académiques, J.O.R.F. du 15 juin 1961 - Page 5394.

³⁷ Décret n° 61-980 du 28 août 1961 modifiant les dispositions de l'article 7 du décret n° 55-1323 du 4 octobre 1955 portant création d'un Ordre des Palmes académiques, J.O.R.F. du 1er septembre 1961 - Page 8177.

³⁸ Décret n° 62-165 du 9 février 1962 portant modification du décret n° 61-609 du 10 juin 1961 concernant les contingents annuels de distinctions dans l'Ordre des Palmes académiques, J.O.R.F. du 14 février 1962 - Page 1580.

³⁹ Décret n° 62-453 du 13 avril 1962 portant modification des articles 2 et 6 du décret n° 55-1323 du 4 octobre 1955 portant création de l'Ordre des Palmes académiques, J.O.R.F. du 17 avril 1962 - Page 3977.

⁴⁰ Arrêté du 13 avril 1962, Modalités d'application de sanctions disciplinaires à l'égard des membres de l'Ordre des Palmes académiques, J.O.R.F. du 17 avril 1962 - Page 3978.

⁴¹ Décret n° 2002-563 du 19 avril 2002 modifiant le décret n° 55-1323 du 4 octobre 1955 portant institution d'un Ordre des Palmes académiques, J.O.R.F. n° 96 du 24 avril 2002 - Page 7295. Ukaz je donio premijer Jacques Chirac (1932.-2019.)

se dobiti tri godine (do 2002. godine - pet godina) nakon stjecanja časničkog stupnja. Prilikom odlikovanja višim stupnjem ne uzimaju se u obzir zasluge za koje je osoba dobila niži stupanj.

Odlikovanja se u pravilu dodjeljuju dvaput godišnje: 1. siječnja i 14. srpnja (francuski nacionalni praznik, dan zauzeća Bastilje).

Na Novu godinu odlikuju se strani državljani, a 14. srpnja osobe koje su pod nadležnošću ministarstva nacionalnog obrazovanja Francuske. U iznimnim slučajevima odlikovanja se mogu dodjeljivati i na druge dane.

Broj odlikovanih Ordenom Akademskih palmi varirao je iz godine u godinu. Odlukom od 1. srpnja 2016. ministrice nacionalnog obrazovanja Najat Vallaud-Belkacem (1977.-) broj dodjela za tu godinu ograničen je na 300 Komandera, 3.850 Časnika i 6.720 Vitezova.⁴² Budući da to nije bio "okrugli" broj, pretpostavljamo da je dotad već podijeljeno toliko ordena pa je ministrica zaustavila daljnju inflaciju odlikovanja.

U današnje vrijeme Ordenom Akademskih palmi odlikuju se ne samo profesori koji drže predavanja, nego i osobe koje nisu predavači, ali koje imaju velike zasluge za nacionalno obrazovanje. To se odnosi i na strane državljane i na Francuze koji žive u inozemstvu. Svima njima zajedničko je promicanje francuske kulture u drugim zemljama.⁴³

Literatura:

Damien, André, *Le grand livre des ordres de chevalerie et des décorations*, Éditions Solar, 1991., str. 96.-99.

Le Ribault - Caminade - Lacombe, *Décorations militaires et commémoratives françaises, Identification et cote decorations*, 3. izdanje, Biarritz, 1998., str. 63.

Barac, Borna, *Reference Catalogue Orders, Medals and Decorations of the World instituted until 1945, Part II (D - G)*, Zagreb, 2010., str. 581.

Prister, Boris, *Za čast i slavu, Odlikovanja Europe i svijeta iz zbirke odlikovanja Hrvatskog povijesnog muzeja, XLVI. katalog muzejskih zbirki, Hrvatski povijesni muzej, Zagreb, 2015., str. 180.-183. Digitalno izdanje (na CD-u).*

Ordre des Palmes Académiques, <http://fr.wikipedia>.

<http://www.france-phaleristique.com/accueil.htm>.

<http://www.inrp.fr/edition-electronique/lodel/dictionnaire-ferdinand-buisson/document.php?id=2522>.

https://www.northeastmedals.co.uk/foreignguide/french/palmes_academiques_order.htm.

[https://ru.wikipedia.org/wiki/Орден Академических пальм](https://ru.wikipedia.org/wiki/Орден_Академических_пальм).

⁴² Arrêté du 1er juillet 2016 portant répartition des contingents annuels de chevaliers, officiers et commandeurs de nationalité française dans l'Ordre des Palmes académiques, J.O.R.F. n° 165 du 17 juillet 2016 - Texte n° 17.

⁴³ U Republici Hrvatskoj nikad nije sazrela ideja o osnutku odlikovanja poput Ordena Akademskih palmi, što samo po sebi govori o statusu obrazovanja u nas.